

Ministerie van Financiën
De Staatssecretaris van Financiën,
Zijne excellentie drs. M. Snel
www.internetconsultatie.nl/dac6

datum	: 31 januari 2019	contact	: mr. N.J.M. Sjerps
uw brief van	: n.v.t.	e-mail	: j.sjerps@knb.nl
uw kenmerk	: n.v.t.	telefoon	: 070 3307 226
ons kenmerk	: JSj/3550		
betreft	: Internetconsultatie conceptwetsvoorstel implementatie EU-richtlijn meldingsplichtige grensoverschrijdende constructies		

Geachte heer Snel,

De Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie (KNB) heeft met belangstelling kennisgenomen van de internetconsultatie met betrekking tot het conceptwetsvoorstel implementatie EU-richtlijn meldingsplichtige grensoverschrijdende constructies die op 19 december jongstleden is gestart.

Het conceptwetsvoorstel betreft de implementatie van Richtlijn (EU) 2018/822 van de Raad van 25 mei 2018 tot wijziging van Richtlijn 2011/16/EU wat betreft verplichte automatische uitwisseling van inlichtingen op belastinggebied met betrekking tot meldingsplichtige grensoverschrijdende constructies ("Mandatory Disclosure").

Graag maakt de KNB gebruik van de geboden gelegenheid om op het conceptwetsvoorstel te reageren. In het algemeen merkt de KNB op dat Richtlijn (EU) 2018/822 en het hierop gebaseerde conceptwetsvoorstel ingewikkelde internationale fiscale materie betreft die voor de niet specifiek geschoolde notaris lastig te doorgronden is en diverse vragen oproept. De KNB voorziet uitvoeringsproblemen met een aanzienlijke lastenverzwaring voor de praktijk en pleit ervoor de lasten zo beperkt mogelijk te houden.

De KNB beperkt haar reactie verder tot enkele opmerkingen over het wettelijke fiscale verschoningsrecht (dat wil zeggen het wettelijke verschoningsrecht ten opzichte van de Belastingdienst) dat toekomt aan onder anderen notarissen en het daarvan afgeleide verschoningsrecht dat geldt voor diegenen die werkzaamheden verrichten in opdracht van een wettelijk verschoningsgerechtigde.

Het wettelijke fiscale verschoningsrecht is geregeld in artikel 53a lid 1 van de Algemene wet inzake rijksbelastingen. Hierin is bepaald dat voor een weigering om te voldoen aan de verplichtingen ten behoeve van de belastingheffing van derden alleen bekleders van een geestelijk ambt, notarissen, advocaten, artsen en apothekers zich kunnen beroepen op de omstandigheid, dat zij uit hoofde van hun stand, ambt of beroep tot geheimhouding verplicht zijn.

In artikel 1 van Richtlijn (EU) 2018/822 (artikel 8 bis ter lid 5 van Richtlijn 2011/16/EU) staat over het wettelijke fiscale verschoningsrecht:

“Iedere lidstaat kan de noodzakelijke maatregelen nemen om intermediairs het recht op ontheffing van de verplichting tot het verstrekken van inlichtingen over een meldingsplichtige grensoverschrijdende constructie te verlenen, wanneer de meldingsplicht een inbreuk zou vormen op het wettelijk verschoningsrecht conform het nationale recht van die lidstaat. In die omstandigheden neemt iedere lidstaat de noodzakelijke maatregelen om de intermediairs te verplichten iedere andere intermediair of, bij gebreke daarvan, de relevante belastingplichtige onverwijld in kennis te stellen van zijn meldingsverplichtingen uit hoofde van lid 6.”

In artikel I onderdeel E van het conceptwetsvoorstel (artikel 10h lid 5 van de Wet op de internationale bijstandsverlening) staat over het wettelijke fiscale verschoningsrecht: “Artikel 53a, eerste lid, van de Algemene wet inzake rijksbelastingen is van overeenkomstige toepassing. Als een intermediair als bedoeld in het eerste lid zich op deze overeenkomstige toepassing beroept, stelt hij andere intermediairs die bij dezelfde meldingsplichtige grensoverschrijdende constructie zijn betrokken of, bij gebreke daarvan, de relevante belastingplichtige onverwijld in kennis van hun, onderscheidenlijk diens, verplichtingen, bedoeld in artikel 8 bis ter, zesde lid, van Richtlijn 2011/16/EU.”

In de toelichting bij het conceptwetsvoorstel staat hierover:

“In het voorgestelde artikel 10h, vijfde lid, WIB wordt artikel 53a, eerste lid, AWR van overeenkomstige toepassing verklaard. Het in die bepaling gecodificeerde fiscale verschoningsrecht, dat toekomt aan bekleders van een geestelijk ambt, notarissen, advocaten, artsen en apothekers, wordt derhalve ten volle gerespecteerd. Hieruit vloeit voort dat een beroep op het informele, niet wettelijk vastgelegde verschoningsrecht, dat in de praktijk kan toekomen aan onder meer belastingadviseurs en accountants, niet wordt gehonoreerd. Als de intermediair, bedoeld in het voorgestelde artikel 10h, eerste lid, WIB, zich op het wettelijke fiscale verschoningsrecht beroept, is hij ingevolge genoemd artikel 10h, vijfde lid, verplicht andere intermediairs die bij dezelfde meldingsplichtige grensoverschrijdende constructie zijn betrokken of, bij gebreke daarvan, de relevante belastingplichtige(n), bedoeld in het voorgestelde artikel 2d, onderdeel e, WIB, onverwijld in kennis te stellen van hun verplichtingen, bedoeld in artikel 8 bis ter, zesde lid, van Richtlijn 2011/16/EU.”

De KNB constateert met instemming dat het wettelijke fiscale verschoningsrecht van de daartoe gerechtigden in het conceptwetsvoorstel ten volle wordt gerespecteerd. Het wettelijke fiscale verschoningsrecht van de notaris dient ter bescherming van de belastingplichtige en vloeit voort uit de geheimhoudingsplicht van de notaris. Deze geheimhoudingsplicht is neergelegd in artikel 22 van de Wet op het notarisambt. De notaris is, voor zover niet bij of krachtens de wet anders is bepaald, ten aanzien van al hetgeen waarvan hij uit hoofde van zijn werkzaamheid als notaris kennis neemt tot geheimhouding verplicht. Iedere burger moet de notaris vertrouwelijk kunnen raadplegen voor advies en bijstand over zaken die tot het werkterrein van de notaris behoren, zonder vrees voor openbaarmaking van hetgeen in dat kader aan de notaris wordt toevertrouwd. Zonder het wettelijke fiscale verschoningsrecht kan de notaris zijn juridische hulpfunctie niet uitoefenen. Ook tegenover de Belastingdienst heeft de burger recht op de bescherming van zijn belangen. Deze rechtsbescherming is van essentiële betekenis voor onze rechtsstaat.

De KNB gaat ervan uit dat het van het wettelijke verschoningsrecht afgeleide verschoningsrecht eveneens ten volle gerespecteerd zal worden. Om misverstand hierover te voorkomen, verzoekt de KNB u dit expliciet te bevestigen in de toelichting.

Overigens is de KNB bezorgd over het in de brief van voormalig staatssecretaris Wiebes van Financiën aan de Tweede Kamer van 17 januari 2017 geuite voornemen om de reikwijdte van het wettelijke fiscale verschoningsrecht aan te passen. De KNB verzet zich tegen aanpassing van de reikwijdte van het verschoningsrecht en ziet ook niet de noodzaak hiertoe. Dit wordt met de invoering van het onderhavige wetsvoorstel niet anders. De meldingsplicht gaat immers niet verloren door het verschoningsrecht maar verschuift van de notaris naar andere intermediairs die bij dezelfde meldingsplichtige grensoverschrijdende constructie zijn betrokken of, bij gebreke daarvan, de relevante belastingplichtige(n). Er is derhalve geen enkele reden om het wettelijke fiscale verschoningsrecht aan te passen. De KNB heeft geen bezwaar tegen verduidelijking van het verschoningsrecht voor zover daaraan behoefte is en wil daar dan graag een bijdrage aan leveren. Hierover is door het ministerie van Financiën (verder) overleg met de KNB toegezegd.

Tot slot wordt opgemerkt dat deze reactie openbaar mag zijn en mag worden gepubliceerd.

Met vriendelijke groet,

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'N. van Buitenen', is shown within a light grey rectangular box.

mr. N. van Buitenen
Voorzitter KNB